UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

S V M M AE.

1 *Congregatio religioſorum, aut aliorum non poteſt eſſe acephala.*
2 *Subditi prælato ſuo obedientiam, & reuerentiam præſtare tenentur, nulla temporis præſcriptione obſtante.*
3 *Viſitatio, & procuratio ſuperioris non poteſt à ſubditis præſcribi.*
4 *Procuratio debetur ſuperiori ratione viſitationis.*
5 *Imperare quis ſibi ipſi, & iuriſdictionem, ac ius ſuperioritatis in ſe exercere non poteſt.*
6 *Subditus non poteſt præſcribere, vt non ſit ſuo ſuperiori ſubiectus.*
7 *Subditi articuli contra ſuum ſuperiorem dicentis ſe exemptum eſſe ab omni illius iuriſdictione, non ſunt admittendi.*
8 *Corpus omne tam humanum, quàm myſticum, vnum caput, & non duo habere debet.*
9 *Eccleſiæ vnius debet eſſe unus gubernator, & rector, & non duo.*
10 *Scandala, & inconuenientia ſunt omnino vitanda.*
11 *Viſitatio, & obedientia ſubditorum à quo, & quo modo præſcribi poſſit. & num. 13. & 14.*
12 *Præſcriptio quando titulum ex parte præſcribentis requirat.*
13 *Præſcriptio temporis immemorialis præbet iuſtam cauſam, iuſtũq; titulum præſcribendi etiam aduerſus ius commune, ſeu illum, qui intentionem ſuam de iure communi fundatam habet.*
14 *Obedientia, & ſuperioritatis ius aduerſus ſuperiorem an, quomodo, & à quo præſcribatur.*
Libertas per ſubditum aduerſus ſuperiorem præſcribi poteſt.
15 *Præſcriptio quando poſſeſſionem requirat, & quando non.*
16 *Præſcriptio ſolum comprehendit illa, ſuper quibus expreſſè, & ſpecialiter facta fuit, & non alia.*
17 *Viſitatio arguit, & infert procurationem, ſed non è contra.*
18 *Procuratio neceſſariò accedit viſitationi, ſed non è contra.*
19 *Procuratio triplex, & quòd non omnis procuratio viſitationem inferat.*
20 *Eccleſia prius ſubiecta vni, poteſt alteri ſubijci, ſeu vniri, reſeruato iure ſoluendi aliquid pro cenſu priori prælato.*
21 *Priuilegium per non vſum longi temporis amittitur.*

EPITOME.

Prior generalis totius ordinis, & congregationis religioſorum tàm conuentualium, quàm obſeruantium, ꝙ non habeat ius viſitandi in ordine, & congregatione obſeruantium, quamuis ex priuilegio cõgregationis id ei ſoli conceſſum eſſet, ſi nũquam per longiſſimum tempus hoc viſitãdi officio in dicta cõgregatione fuit vſus, ſed quòd vicarius generalis de biennio in biennium ex auctoritate, & conceſſione apoſtolica à dicta cõgregatione obſeruantiũ electus cum eadẽ, & omnimoda poteſtate prioris gñalis, qui hmõi officio viſitãdi ſemper functus fuit, viſitãdi cõgregationẽ prædictã obſeruãtium ius habeat, illudq́; aduerſus priorẽ generalẽ præſcripſerit, hic oſtendit.

CONSILIVM XXV.

AN prior generalis habeat viſitationẽ iuxta
tenorẽ priuilegij ſui in cõgregatione ob-
ſeruantiũ; & id magis vr̃, prout clarè cau-
tũ eſt in priuilegio ſuo, à cuius uerbis non
1 eſt recedendũ, alioquin ſequeretur, ꝙ † congregatio
diceretur acephala, qđ eſſe non põt. c. nulla. 93. diſt. c.
oĩs. de cenſibus. & c. magnũ. 11. q. 1. eſſet. n. ſicut locu-
ſta, quæ regẽ non hẽt, ſecundũ Salomonẽ, ut no. in c.
2 qui uerè. 16. q. 1. Præterea † ſubditi prælato ſuo obe-
dientiã, & reuerentiã præſtare tenentur, nulla præſcri
ptione tp̃is obſtante. c. nõ liceat, extra de præſcriptio
nibus. ẽt ſi longiſſimo tp̃e viſitationis obſequiũ non
3 præſtiterint; & † hinc aduerſus ſuperioris uiſitationẽ,
& illius procurationẽ præſcribi nõ poteſt, quia ſic di-
ceretur pręſcribi aduerſus eius obediẽtiam. ut in c. cũ
ex officij. cum ibi no. extra de p̄ſcriptionibus. ¶ Præte
rea cũ ordo obſeruantiũ ſemper ſingulis annis præſti-
4 terit priori generali procurationẽ, † quæ ratione uiſi
tationis debet̃, ut in d. c. cũ ex officij. ſequitur, ꝙ ex
hoc ſemper dici debet illi reſeruatũ fuiſſe ius uiſitan-
di, quoniã unũ uenit in conſequentiã alterius, ut no
in d. c. in gl. in uer. uiſitationẽ, & qui hauſtũ habet, iter
etiam habere debet. l. 3. §. qui habet. ff. de ſerui. ruſti.
5 prædio. ¶ Rurſus † cũ quis nõ poſſit ſibi ipſi imperare,
nec in ſe iuriſdictionẽ & ius ſuperioritatis exercere. l.
pen. ff. de arbit. c. fi. de pœnit. & remiſ. l. ille à quo. §. tẽ
peſtiuũ. ad treb. & per cõſequens ẽt nequeat ſeipſum
6 poſſidere, & † ſine poſſeſſ. præſcriptio non procedat.
c. ſine poſſeſſ. de re. iu. in 6. ſequitur, quòd ſimpliciter
nõ põt præſcribere, vt nõ ſit ſuperiori ſuo ſubiectus,
7 & † dñt do. de Rota in deciſ. 239. incipi. ſi decanus, in
nouis, aliàs eſt deciſio. 1. ſub tit. de præſcri. ꝙ ſi ſubdi-
tus ſuo prælato format artic. ꝙ eſt exẽptus ab oĩ iuriſ-
dictione ſui ſuperiori, ꝗ præſcripſit aduerſus eũ om
nimodã libertatẽ, tales articuli nõ ſunt admittẽdi, ꝗ
ſunt ↄ̃ iuris diſpoſitionẽ. ¶ Sed his, multiſq́; alijs, quę
breuitas cã omitto, nõ obſtan. exiſtimo ↄ̃rium de iu-
re verius eſſe, ꝙ ad priorẽ gñalẽ nõ ſpectet viſitare or
dinẽ, & congregationẽ obſeruantiũ cũ ptãte intra do
mos corrigẽdi, & puniendi priores, & fratres, quãdiu
in obſeruãtia relig. vixerĩt, nec alia hmõi viſitationis
officiũ cõcernẽtia facere, nec exercere, ſed viſitatio-
nis officiũ ſpectet ad vicariũ gñalẽ dicti ordinis ob-
ſeruan. quẽ ſingulo biẽnio ſibi auctoritate apoſt. vide
licet Pauli, Eugenij, & Sixti IIII. Sũmorũ Pontif. eli-
gũt, ꝗ vicar. gñalis tantã ptãtem in fratrib. obſeruã. &
in illorũ ordinẽ, quantã prior gñalis in toto ordine,
hẽre dignoſcit̃, ex quibus ſequit̃, qđ ordini obſeruan
tiũ prior gñalis nõ p̄eſt, ſed ſolus uicarius gñalis, ne
uni ordini dent̃ duo capita, qđ profectò mõſtruoſum
8 eſſet, † cũ corpus myſticũ eſſe dẽat ad inſtar unici cor
poris humani, in quo oſtẽtũ eſſet hẽre duo capita, ut
in l. oſtentũ. cũ gl. ff. de uerb. ſig. l. nõ ſunt. ff. de ſtatu
homi. cũ gl. ſil̃r huius corporis myſtici dẽt eſſe unicũ
caput, & nõ plura, ſicut ĩ eccl. uñi, cuius corporis Chri
ſtus eſt caput, unus eſt dñs, una fides, unum baptiſma,
prout ẽt una fuit diluuij tp̃e arca, q̃ unũ Noe guberna
9 torẽ, & rectorẽ habuit, igr̃ † unius eccl. vnus eſſe dẽt gu
bernator, & rector, quia unũ corpus, unũ caput, & nõ
duo capita hẽre dẽt, alioquin facilè officia confunde
10 rent̃, & incõuenictia, ac ſcãdala ſeq, & oriri poſsẽt, † q̃
oĩno uitãda ſunt. l. nã abſurdũ. ff. de opis libert. c. 2. de
no. ope. nũ. & c. nihil. de p̄ſcri. ¶ Præterea cũ uicarius
gene. auctoritate apoſt. fretus officio uiſitationis tã-
diu p longiſſimũ tp̃s in ordine obſeruan. functus fue-
rit abſq; impedimẽto prioris gene. & abſq; eo, ꝙ di-
ctus prior gene. ab an. 40. & 50. citra in d. ordine obſ.
officio uiſitationis functus fuerit, ſequit̃, ꝙ uicarius
gene. aduerſus dic. priorẽ gene. p̄ſcripſiſſe dr̃ uiſitatio
nẽ, & libertatẽ, nã licet ſubditi ↄ̃ ſuperiorẽ nõ poſſint
uiſitationẽ p̄ſcribere. d. c. cũ nõ liceat, ẽt tãto tp̃e, de
11 cuius initio nõ exiſtit memoria in ↄ̃riũ, tñ alius, † qui
fungat̃ iuriſdictione illius in uiſitãdo, poterit aduer-
ſus dictũ ſuperiorẽ uiſitationẽ, & obedientiã ſubdito
rũ p̄ſcribere. c. cũ ex officij. de p̄ſcrip. gl. & doc. in d. c.
12 nõ liceat. & do. de Rota. in d. deciſ. 239. Et † ad p̄ſcribẽ
dũ ſpatio 40. annorũ neceſſarius erit titulus ex parte
p̄ſcribentis, ex quo ius cõe reſiſtit, & p̄ſumptio eſt ↄ̃
p̄ſcribentẽ, ut hr̃. in c. de quarta præſcri. ubi Abb. & a-
lij in caſu aũt noſtro adeſt titulus ex parte vicarij ge-
neralis, hoc eſt priuilegiũ ſibi cõceſſum ab Eugenio,
Paulo, & Sixto Põtificib. cuius vigore vſus fuit tali iu
re viſitationis, & quolibet alio iure dicti prioris gña-
lis in ordine obſeruantiũ, ergo aduerſus dictũ priorẽ
gñalẽ vicarius gñalis in dicto ordine obſeruantiũ ſpa
tio ẽt 40. ann. potuit viſitationẽ in dicto ordine præ-
ſcribere. c. 1. de præſc. in 6. c. cũ pſonæ. de priuil. in 6.
13 ¶ Rurſus p̄ſupponitur in facto, † ꝙ dictus prior gene.
in d. ordine obſeruantiũ à tanto tp̃e, de cuius initio
non extitit memoria in ↄ̃trariũ, nunquã vſus fuit offi-

cio viſitandi, nec corrigendi etiam intra domos fra-
tres dicti ordinis, & illo iure ſemper vſus fuit vicarius
generalis, ergo prior generalis cēſetur hmōi iure pri-
uatus, vt amplius viſitare non poſſit, vt volunt Do. de
Rota in d.deciſione, quia talis preſcriptio tanti tpis,
de cuius initio non exiſtit memoria in contrarium p
ſe præbet iuſtam cauſam, iuſtumq; titulum preſcribē
di ēt aduerſus ius commune, ſeu aduerſus illum, qui
habet fundatam ſuam intētionem de iure cōi, & pro
quo eſt præſumptio.d.c.1.in fin.de præſcript.in 6. & ſi
longo tempore potuit, vt ſupra, præſcribi, multo ma
gis tempore longiſſimo, argumento eius, quod dicit
gloſſ.in c.1.§.quid ergo.de inueſti.de re aliena. Prete-
14 rea † nulli dubium eſt, quin contra obedientiam præ
ſcribi poſſit, vt in d. c.cum perſonæ. & in huiuſmodi
præſcriptione obediētie aduerſus ſuperiorē duo ſunt
conſideranda, vnum inquantū habet relationē duo-
rum extremorum, & ad duas perſonas tantum, præ-
cipientis videlicet, & obſequentis, & tunc procedit
id quod dr̄, ꝙ ſi quis non poteſt præſcribere obedien-
tiā, vt non ſit ſubditus ſuo ſuperiori, qm̄ nemo poteſt
ſibi imperare, nec obedientiam poſſidere in ſeipſo, vt
in d.c.non liceat. ſed alius in ſubditis alterius bene po
teſt preſcribere aduerſus ſuperiorem illum obedien-
tiam, ſiue ſubiectionem, aut ſuperioritatem, vel exē-
ptionem, ꝯñr viſitationē, & procurationem, vt in d.
c.cū ex officij. & in d.deciſione 239. prout in caſu no
ſtro uicarius generalis, vt ſupra præſcripſit. Aliud eſt
conſiderandum in preſcriptione obedientie, inquan-
tū iſtud præſcribere habet effectum abnegatiuū quo
mediante quis, hoc eſt ille, qui aliàs erat ſubditus, di-
cit ſe liberū ab obedientia prælati, & tunc talis non di
citur præſcribere obedientiā aduerſus ſuum ſuperio-
rem, ſed libertatē, vt in rubro, & nigro.C.de præſcrip.
quæ pro liberta.vel ꝯtra.l.3.§.ſi ſeruus.ff.de acq. poſſ.
& facit tex.in l.ſi partē.ff.quemad.ſer.amitta. & ita in
telligi pōt id, quod habetur in c.cū olim. de priuil. &
in d.c.cū pſonæ.vbi probatur, ꝙ obedientia, & ius ſu-
perioritatis præſcribi poſſit, debet enim intelligi quo
ad libertatē, ita notabiliter & pulchrè declarauit Ab-
bas in d.c.non liceat. in pen. col. quæ declaratio fuit
in terminis, & de verbo ad verbū ſolēnis doct. Oldra-
di in conſi.254.inci.quia tota &c.de quo nōn memi-
nit Abb.& ita dici pōt in caſu noſtro, ꝙ ordo obſeruā
tiū preſcripſerit aduerſus ſuperiorē non obedientiā,
nec viſitationē, ſed libertatem. ¶Et ad id, quod dice-
batur, ꝙ ſine poſſeſſione non procedit præſcriptio d.
c.ſine poſſeſſione.de reg.iu.in 6.& l.ſine poſſeſſione.
ff.de vſucap. Reſponderi pōt primo ſm̄ Oldradum in
d.conſi.cuius dictū reſcripſit Abbas tacito auctore in
d.c.non liceat, ꝙ hæc propoſitio non eſt ſimpliciter
15 vera, ſed oportet diſtingui, qm̄ † aut præſcriptio indu
citur ad acquiſitionem rei, ſeu alicuius iuris in re, &
tunc procedit aſſumptum, ꝙ ſine poſſeſſione, vel qua
ſi, non procedit præſcriptio, aut præſcriptio fit, ſeu in-
ducitur ad extinguendū ius alterius, vel ad defenſio-
nem contra ius alteri competens, vt contra actionē
pſonalem, & tunc tali præſcribenti non eſt neceſſa-
ria vera poſſeſſio, vel quaſi, alioquin ſequeret̄, quòd
non poſſet præſcribi actio perſonalis, quā debitor nō
dr̄ poſſidere, vel quaſi, ſed creditor, cui verè cōpetit,
ad tradita per Inno.in c.in literis.de reſt.ſpol. quod tn̄
eſt falſum, vt habetur in l.2.C.de conſt. pec.in l. ſicut.
C.de preſcri.30.anno.& ita reſpondet, & declarat Ol
dra.in d.cōſi.& ſequitur Abb.in d.c.non liceat. ¶Nō
obſtat ēt id, quod ſupra primo loco in prin.dictū fuit,
quod ſequeretur, ꝙ congregatio obſeruantiū eſſet a-
cephala, ſi prior generalis illi non diceretur preeſſe,
quoniā reſponſio colligitur ex predictis, ꝙ & ſi prior
gn̄alis non præſit, nec habeat ius viſitandi, tn̄ vicarius
generalis illi præeſt, & in illa ius viſitādi habet, & ꝯñr
non dicitur acephala, nec capite caret, tum ex priui-
legio & conceſſione apoſtolica, quod ſeu que iuſtam
cauſam præſcribendi prebuit ipſi vicario generali ad
uerſus priorē gn̄alē.d. c. cū olim.de priuilegijs.& me
lius in d.c.cū perſonæ, tū ex præſcriptione tanti tpis,
de cuius initio nō extitit memoria in ꝯriū. ¶Nō ob.
aliud, qđ ſupra dictū fuit, ꝙ ex quo cōgregatio obſer-
uātium ſemper, & ſingulis annis preſtitit priori gn̄ali
procurationē, que datur rōne viſitationis, non dr̄ ad-
uerſus dictū priorē preſcriptū ius viſitandi, arg. eius,
quod dr̄ de hauſtu, ꝙ qui hēt hauſtū, iter ad hauriēdū
16 habere dēt, quia rn̄detur, ꝙ † natura præſcriptionis
ꝯ eum, qui hēt gn̄alem, & ordinariam iuriſdictionē,
eſt, vt ſolū dicatur preſcripta illa, ſuper quib. expreſſè,
& ſpāliter facta fuit p̄ſcriptio, & ſolum in articulis, in
quib. facta præſcriptio reperitur: ſup alijs verò, que ad
ius ſuperioris ſpectare noſcuntur, & ſuper quib. facta
non fuit preſcriptio, ius ſuperioris integrū, & illeſum
remanere debet.c.auditis.& c.cū olim.de præſc.ergo
quo ad viſitationē dicetur preſcriptū ꝯ priorem gene
ralē, non autē quo ad præſtationē procurationis, que
17 ſibi ſemper fuit præſtita; & † ꝗuis viſitatio arguat præ
ſtationē procuratoris p ea, quæ hn̄r in d. c. cū ex offi-
cij, tn̄ è ꝯ procuratio neceſſario non arguit viſitatio-
nē, qm̄ procuratio in iure priuato, & tēporalitate cō
ſiſtit.c.quā periculoſum. 7. q. 1. & venit in neceſſariā
cōſequentiā viſitationis, vt in d.c.cū ex officij. ſed vi-
ſitatio, & correctio in ſpūalitate, & in iure publico cō
ſiſtūt, ad tradita per Io. An.in c.fi.de cenſi. & habetur
in d.c.cū ex officij.p Abb.in 3.col. & alios ibi. nec re-
peritur, ꝙ veniat in neceſſariā conſequentiā procura
18 tionis, qm̄ † procuratio neceſſario accedit viſitationi,
& non è ꝯ, vt habetur in d.c.cū ex officij. c.cauēdum.
10.q.3. Spec. in ti.de inſtru. edit.§.nunc aūt videndū.
19 ver.quid ergo. ¶Præterea, vt audio, † id, quod annua-
tim ſoluitur priori gn̄ali, non dat̄ eidē, vt procuratio,
ſed potius nomine cuiuſdā cēſus, & pēſionis pro illis
monaſterijs olim cōuentualib. quæ vnita, & annexa
fuerunt vna cū iurib. ſuis cōgregationi obſeruantiū,
iuxta ea, que hn̄r in c. & tpis.cū glo.16.q.1. quia ne in
totū p hmōi vnione videretur p̄iudicatū congrega-
tioni conuentualiū ex iurib.prioris gn̄alis, reſeruatū
fuit eidē ius exigēdi dictū cenſum, ſeu pēſionē annuā
ſolui ſolitā, quæ ſolutio cenſus, ſeu pēſionis ius viſitā
di nō infert, quia aliud eſt procuratio, q̄ eſt annexa vi
ſitationi, aliud penſio, ſeu cēſus, qui, ſeu q̄ ēt procura-
tio dici pōt, vt in c.venerabilis.de cēſib. iunctis not.p
gl.in c.procurationes.de cēſib.q̄ dicit triplicē eſſe pro
curationē, vnā, quæ rōne viſitationis debet̄, & de iſta
intelligatur argumētū, aliā, q̄ debet̄ ſolū rōne cōſue
tudinis, tertiā, rōne pacti & cōpoſitionis, & de his dua
bus vltimis pōt intelligi id, qđ ſoluitur in caſu noſtro
priori gn̄ali, ſeu ordini cōuētualiū. c.quāto. de cenſi.
& ꝯñr non infertur neceſſario, ꝙ ille, cui ſoluitur pro
curatio, habeat ius viſitādi, cū multiplex ſit procura-
20 tio, vt ſ̄. & † eccleſia, q̄ prius erat ſubiecta vni, pōt ſu-
bijci, ſeu vniri alteri, reſeruato tn̄ iure ſoluēdi aliquid
pro cēſu, ſeu pro pēſione priori prælato, vt in c.conſti
tutus.de reli.do.c. viſis.16.q. 2.cū ſi. ¶Ceteris in ꝯriū
adductis ex predictis patet rn̄ſum: ex quib. omnibus
cōcludēdū eſſe arbitror, ꝙ priori generali vigore ſui
priuilegij non cōpetit ius viſitandi in congregatione
21 obſeruantiū, & † maximè cū ipſe, & predeceſſores ſui
nō fuerint vſi dicto ſuo priuilegio p 10. 20. 30. & 40.
annos, & per tantū tempus, de cuius initio memoria
in ꝯrium non exiſtit, ergo priuilegiū quo ad hunc ef-
fectū dr̄ amiſſum, vt not.in c.cū acceſſiſſent.de cōſti.
vbi gl.& doct.& in c.accedentib.de priui. & habetur p
Bar.in l.beneficiū.in fi.ver.ff.de conſt.prin. Laus Deo.

SVM-